

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

КОНКУРЕНЦИЈСКОГ САВЈЕТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
7.	БУЏЕТ САВЈЕТА ЗА 2022. ГОДИНУ	12
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
8.1.1.	Бруто плате	13
8.1.2.	Накнаде трошкова запослених	14
8.2.	Преглед прихода и примитака	14
8.3.	Биланс стања	15
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	15
9.1.	Испуњавање услова за пензионисање именованог лица	15
9.2.	Уговори о дјелу	16
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	17
11.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	18
ПРИЛОЗИ		18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Конкурентијског савјета Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Савјет) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Савјета приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Савјета у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *Ненамјенски утрошак средстава на позицији Накнаде трошкова запослених за набавку поклона (тачка 8.1.2. Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Савјета је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер

² Одјелак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјелак се назива још и 'истицање питања'.

превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.

- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Савјета за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Савјета за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Савјета у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Савјета је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства

користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Савјета, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима.

Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 28.4.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Савјета за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити да ли руководство институције примјењује законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима.

³ Службени гласник БиХ, број: 42/22

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Савјета за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на то да Савјет након пријема Извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину није доставио одговор Канцеларији за ревизију о предузетим активностима на реализацији датих препорука у складу са чланом 16. Закона о ревизији институција БиХ.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Утврдили смо да је Савјет у 2022. години, од укупно шест претходно датих препорука, реализовало четири, док двије препоруке нису могле бити оцијењене.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Извјештај о раду Савјета треба да садржи информације о реализацији свих активности/циљева који су планирани годишњим Програмом рада.	Извјештај о раду Савјета садржи свеобухватније информације о статусу реализације активности које су планиране годишњим Програмом рада.	✓
2.	Савјет је дужан да обезбиједи уредну и ажурну документацију на основу које је могуће потврдити да је коришћење возила настало у пословне сврхе.	Савјет је обезбиједио уредну и ажурну евиденцију путних налога за коришћење службених возила.	✓
3.	Уплате средстава након настанка штетних догађаја требају се реализовати путем Јединственог рачуна трезора БиХ.	Није било штетних догађаја везаних за службена возила у току 2022. године тако да није било могуће оцијенити реализацију наведене препоруке.	II
4.	Савјет је дужан окончати све активности које се односе на провођење редовног пописа средстава, обавеза и потраживања прије предаје годишњег финансијског извјештаја надлежној институцији.	Активности везане за провођење редовног пописа средстава, обавеза и потраживања су окончане прије достављања годишњег финансијског извјештаја Министарству финансија и трезора БиХ.	✓
5.	Расходована средстава требају бити евидентирана на конту средстава ван употребе до њиховог физичког уклањања из просторија Савјета.	Није било приједлога за расходовање сталних средстава по попису на 31.12.2022. године тако да није било могуће оцијенити реализацију наведене препоруке.	II

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

6.	Савјет треба да обезбједи записник о примопредаји и уништењу расходваних сталних средстава као доказ о физичком уклањању истих из просторија Савјета.	У 2022. години је сачињен записник о примопредаји и уништењу сталних средстава која су расходована претходних година.	
----	---	---	--

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су следећи симболи: реализоване препоруке, препоруке чија је реализација у току, нереализоване препоруке, препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Препоруке које нису могле бити оцијењене у овом циклусу ревизије ће бити оцијењене кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је шест препорука. Од наведеног броја, четири препоруке су дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁴	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	6.	Систем интерних контрола				
2.	8.	Финансијски извјештаји				
3.	8.1.1.	Бруто плате				
4.	8.1.1.	Бруто плате				
5.	9.2.	Уговори о дјелу				

⁴ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Савјет је самостално тијело, основано у складу са Законом о конкуренцији⁵, које има искључиву надлежност у одлучивању о постојању забрањеног конкурентског дјеловања на тржишту Босне и Херцеговине.

Унутрашња организација и начин рада Савјета утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност у новембру 2019. године и његовим измјенама из 2021. године⁶. Правилником су систематизована радна мјеста за 29 извршилаца, а са 31.12.2022. године је било запослено 27 лица.

Према важећем Правилнику, послови и задаци из надлежности Савјета обављају се у оквиру сљедећих организационих јединица: Стручна служба Савјета у Сарајеву, Канцеларија за конкуренцију у Мостару и Канцеларија за конкуренцију у Бањој Луци. Радна мјеста шефова Стручне службе/канцеларија нису попуњена.

Именовање чланова Савјета проводи се на начин да три члана Савјета именује Савјет министара БиХ по једног из сва три конститутивна народа, два члана именује Влада Федерације БиХ и једног члана именује Влада Републике Српске. Мандат чланова Савјета је шест година, с могућношћу једног поновног избора.

Током августа 2022. године истекао је мандат за два члана Савјета, с тим да је Влада Федерације БиХ досадашње чланове поново именovala 6.10.2022. године. Савјет министара БиХ је именовао три члана Савјета 26.4.2017. године гдје је једном члану поновљен мандат, а исти је у међувремену стекао услове за пензионисање (више у тачки 9.1. Извјештаја). Члану Савјета којег именује Влада Републике Српске је истекао поновљени мандат 20.1.2023. године. Савјет је о томе обавијестио надлежне органе.

Такође, према важећим прописима, на приједлог Савјета, Савјет министара БиХ именује сваке године предсједника⁷ из реда чланова Савјета на период од једне године, без права на поновни избор током мандата члана Савјета. У првој половини 2022. године Савјетом је руководио предсједник којем је мандат истекао 31.5.2022. године. Било је кашњење у именовању новог предсједника Савјета, с обзиром на то да је Савјет министара БиХ на 54. сједници, одржаној 28.7.2022. године, именовао предсједника Савјета на мандатни период од једне године, почев од 1.6.2022. године.

⁵ Службени гласник БиХ, број 48/05, 76/07 и 80/09

⁶ У јануару 2021. године, извршена је измјена Правилника о унутрашњој организацији Савјета. Измјеном је исправљена техничка грешка у првобитном тексту Правилника из 2019. године.

⁷ Предсједник Савјета овлашћен је да: а) руководи радом Савјета; б) заступа и представља Савјет; ц) сазива и предсједава сједницама Савјета; д) саставља дневни ред за сваку сједницу, који може бити допуњен на сједници на захтјев најмање два присутна члана Савјета; е) потписује све одлуке и друге акте Савјета.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Савјет је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Савјет је сачинио основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и важећим Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Савјет је доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2022. годину.

Функционисање система интерних контрола:

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Савјету које се односе на:

Савјет је 28.11.2022. године донио Одлуку о коришћењу приватног аутомобила у службене сврхе чланова Савјета⁹ у циљу обезбјеђења паркинг мјеста од стране Службе за заједничке послове на основу које су донесена појединачна рјешења за четири члана Савјета. У Одлуци се Савјет, између осталог, позива и на допис односно одговор на њихов упит, Службе за заједничке послове институција Босне и Херцеговине из септембра 2022. године везане за услове који се требају испунити да би се добило одобрење за коришћење паркинг простора који иста обезбјеђује. Међутим, Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ¹⁰ је Савјету одобрено коришћење два службена возила и истим није предвиђена могућност континуираног коришћења приватног возила у службене сврхе. Такође, Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама Босне и Херцеговине на накнаду за службено путовање¹¹ су дефинисани услови коришћења приватног возила, али само за конкретан службени пут.

На основу наведеног може се закључити да не постоји правни основ за одобрење коришћења приватног возила у службене сврхе у континуитету по било ком основу па тиме ни по основу обезбјеђења паркинг мјеста од Службе за заједничке послове институција БиХ како је то извршено предметном Одлуком Савјета.

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

⁹ У Одлуци стоји да чланови Савјета могу користити приватна возила у службене сврхе без могућности накнаде трошкова горива, одржавања аутомобила и свих других трошкова с тим да им се не могу укидати или мијењати било каква субјективна права чланова Савјета у вези с трошковима насталим остваривањем права и обавеза јавног превоза. Такође, одлуком је дефинисано да сваком члану Савјета који поднесе захтјев има се издати рјешење о коришћењу приватног возила у службене сврхе.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, /2017, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

¹¹ Службени гласник БиХ, број 6/12, 10/18 и 75/18

ПРЕПОРУКА 1

Савјет је дужан поступање у погледу коришћења приватног возила у службене сврхе довести у законом и подзаконским актима прописане оквиру.

Према презентованим подацима, у 2022. години није било набавке поклона, али смо констатовали да је интерним актом Савјета о коришћењу репрезентације предвиђена куповина поклона (према рангу/позицији појединаца или делегације), а да наведено није дефинисано Правилником Савјета министара БиХ о коришћењу средстава за репрезентацију¹² јер се под појмом репрезентације спомиње само право на коришћење средстава за угоститељске услуге. Ипак, чињеница је да у институцијама БиХ, у одређеним случајевима, постоје реалне потребе у погледу набавке поклона које нису препознате у Правилнику Савјета министара БиХ о коришћењу средстава за репрезентацију. Сходно томе јавља се потреба регулисања овог питања од стране Савјета министара БиХ у циљу креирања регулаторног оквира који ће омогућити реализацију издатака за репрезентацију на начин који ће укључивати све стварне потребе институција БиХ.

7. БУЏЕТ САВЈЕТА ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Савјету су одобрена средства у укупном износу од 1.382.000 КМ (текући издаци 1.367.000 КМ и капитални издаци 15.000 КМ). Буџетом је одобрено 28 запослених, а на 31.12.2022. године у Савјету је било 27 запослених лица. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Савјету био је 27.

Савјет је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирао на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године Савјету је одобрено 10.500 КМ из текуће резерве¹³ тако да је Савјет у 2022. години располагао средствима у укупном износу од 1.392.500 КМ, а реализовао је 1.338.804 КМ (текући издаци 1.330.621 КМ и капитални издаци 8.183 КМ).

Савјет је извршио три реструктурисања расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 20.800 КМ. *С обзиром на то да је Савјет крајем године поднио три захтјева за реструктурисање расхода у релативно кратком временском периоду, Министарство финансија и трезора БиХ је у задњој Одлуци о реструктурисању¹⁴ скренуло пажњу Савјету да унаприједи процедуре планирања, анализе и контроле извршења буџета.*

¹² Службени гласник БиХ, број 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 и 63/21

¹³ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 4/23)

¹⁴ Одлука, број 05-16-2-6866-11/22 од 16.12.2022. године

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Савјет је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ¹⁵ и Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ за сачињавање годишњег извјештаја¹⁶ је утврђен оквир финансијског извјештавања са смјерницама за израду текстуалног дијела извјештаја. Анализом биљешки уз финансијски извјештај можемо констатовати да су наведени подаци о салдима билансних позиција и расхода, али нису наведене детаљне информације о значајним промјенама које су се десиле у 2022. години на појединим позицијама (нпр. краткорочне текуће обавезе, издаци за набавку материјала и ситног инвентара, издаци за закуп, трошкови судских спорова, финансијски показатељи исплаћених уговора о дјелу, податак о поврату запосленице са неплаћеног одсуства у 2022. години и сл.). Изостављањем информација у биљешкама уз финансијске извјештаје, ускраћују се корисници истих за информације које су битне за потпуније разумијевање стања у институцији.

ПРЕПОРУКА 2

Савјет треба да унаприједи начин извјештавања и обезбиједи садржајнија образложења ставки билансних позиција и расхода у текстуалном дијелу финансијског извјештаја.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.338.804 КМ, што је за 53.696 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (1.106.883 КМ), накнаде трошкова запослених (137.748 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (19.469 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (32.005 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије.

8.1.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедеће неправилности и недостаци:

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17

¹⁶ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01.-31.12.2022. године, број 05-16-2-134-1/23 од 4.1.2023. године

Стимулације: Издаци по основу стимулација износе 5.000 КМ и у односу на претходну годину су већи за 1.290 КМ. Исплате су се вршиле на основу појединачних рјешења. Критеријуми и поступак остваривања новчане награде запослених у Савјету је регулисан интерним актом из 2010. године. У децембру 2022. године су исплаћене стимулације у укупном износу од 3.380 КМ за 20 запослених, односно за све државне службенике и запосленике Савјета изузев једног лица које је било на породичном одсуству. Стимулације су исплаћене у распону од 150 КМ до 200 КМ, а у рјешењима се наводе образложења као што су повећање обима посла, рад у радним групама и комисијама, те квалитетно и учинковито обављање задатих послова прије планираних рокова. Анализом садржаја појединачних рјешења о исплати стимулација можемо закључити да су у већини случајева образложења уопштена и иста за све запослене без детаљних образложења у којим радним групама и комисијама су запослени били ангажовани, нити се наводи конкретан разлог повећања обима посла. Исплата стимулација свим запосленима крајем године без навођења конкретних активности и свеобухватнијих информација које су утицале на одлуку руководства Савјета за додјелом стимулација није добра пракса.

ПРЕПОРУКА 3

Савјет треба да обезбиједи детаљнија образложења основа за додјељивање новчаних стимулација запосленима, те исплате истих да врши само у оправданим случајевима у складу са законским и подзаконским актима.

8.1.2. Накнаде трошкова запослених

Ревизијом издатака у оквиру позиције накнаде трошкова запослених утврђене су сљедеће неправилности и недостаци:

Савјет је набавио и додијелио 25 поклон-бонова укупне вриједности од 2.500 КМ за куповину новогодишњих пакетића малољетној дјечи запослених Савјета. Наведени трошак је књижен на conto предвиђен за евидентирање исплата јубиларних награда запослених у оквиру синтетичког conta Накнаде трошкова запослених. Законски и подзаконски акти не предвиђају исплату ове врсте награде запосленима институција Босне и Херцеговине. Дакле, наведени трошак нема карактер трошка насталог за потребе обављања редовних послова и задатака Савјета, због чега се не може прихватити оправданост његовог настанка и измирења на терет буџета Савјета.

ПРЕПОРУКА 4

Савјет је приликом исплата накнада запосленима дужан обезбиједити намјенско трошење буџетских средстава.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 428.102 КМ, што је за 181.898 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: административне таксе у вези са процесним радњама пред Савјетом (126.102 КМ) и казне по Закону о конкуренцији (300.000 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 12.686 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 168.526 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (12.686 КМ), обавезе према добављачима (16.947 КМ), обавезе према физичким лицима (7.857 КМ) и обавезе према запосленима (128.931 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наведени су налази и информације у сегменту запошљавања (ангажмана лица) током 2022. године који се односе на испуњавање услова за пензионисање именованог лица и уговоре о дјелу.

9.1. Испуњавање услова за пензионисање именованог лица

Савјет је претходне године утврдио, на основу података надлежног завода за пензијско и инвалидско осигурање, да један члан Савјета испуњава услове за пензију јер има више од 40 година стажа осигурања. Према Закону о раду у институцијама БиХ и Закону о државној служби у институцијама БиХ, радни однос престаје када запосленик наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања, независно од година живота – даном доношења рјешења. Будући да је Савјет министара БиХ именовао члана Савјета¹⁷ на мандатни период од шест година почев од 25.4.2017. године, Савјет је о напријед наведеном обавијестио Савјет министара БиХ.

Савјет министара БиХ је обавијест примио на знање на 56. сједници одржаној 26.10.2022. године с тим да у периоду обављања завршне ревизије (март 2023. године) немамо информацију да ли је било даљих поступања надлежних институција везаних за наведено. *Дакле, можемо констатовати да је присутна селективна примјена одредби везано за пензионисање на начин да се код пензионисања државних службеника и запосленика одредбе користе у потпуности, а у случају именованих лица исте одредбе се примјењују са одгодом због неблаговременог дјеловања надлежних институција Босне и Херцеговине.*

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 30/17

9.2. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2022. години су реализовани у нето износу од 13.054 КМ и у односу на претходну годину су већи за 8.454 КМ. У току године путем уговора о дјелу била су ангажована три извршиоца. Планирани буџет за ове намјене износио је 14.000 КМ. Током цијеле године је једно лице било ангажовано за услуге чишћења пословних просторија Савјета у Сарајеву уз мјесечну накнаду од 300 КМ. Наведени послови нису систематизовани у Правилнику о унутрашњој организацији Савјета, а за одржавање и чишћење у заједничком објекту у коме је смјештен Савјет, надлежна је Служба за заједничке послове институција БиХ. Савјет се претходне године обратио Служби за заједничке послове институција БиХ за преузимање обавезе одржавања просторија Савјета, али је добио одговор да немају довољно особља.

Такође, једно лице је било ангажовано пет мјесеци по уговору о дјелу на материјално-финансијским пословима уз мјесечну накнаду од 1.000 КМ, с обзиром на то да је државна службеница која је обављала наведене послове била на породичком одсуству. Савјет је затим исто лице, наконведеног јавног огласа, запослио на одређено вријеме до повратка државне службенице са породичког одсуства.

У децембру 2022. године је путем уговора о дјелу ангажовано лице за обављање послова израде нове веб-странице Савјета уз једнократну накнаду од 5.000 КМ. Уговор о дјелу, којим је дефинисано да се исплата накнаде изврши до краја децембра, а да је рок за обављање послова 60 дана од закључивања уговора, је потписан 29.12.2022. године. Утврђено је да постоји кашњење у реализацији услуге. Дакле, накнада је исплаћена прије него што су извршене услуге које су предметом уговора. Уговором нису дефинисани адекватни заштитни механизми у случају неизвршења услуге, а у периоду обављања завршне ревизије (март 2023. године) није нам презентован извјештај о обављеном послу. Плаћање накнаде у целокупном износу прије обављеног посла може имати ризик да уговорени посао неће бити извршен благовремено и на квалитетан начин.

ПРЕПОРУКА 5

Савјет треба да обезбиједи да се исплата накнаде по основу уговора о дјелу врши након потврде да је посао стварно извршен на уговорени начин.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Савјет је донио План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁸.

Према презентованим подацима¹⁹, Савјет је у 2022. години провео 14 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Савјет је провео један конкурентски поступак у вриједности од 42.000 КМ²⁰ и 13 директних споразума у вриједности од 24.105 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 66.105 КМ (58.705 КМ из текућих издатака и 7.400 КМ из капиталних издатака).

На основу прегледаног узорка јавних набавки нисмо утврдили значајније неправилности или недостатке.

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹⁹ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

²⁰ Трогодишњи оквирни споразум за набавку услуга обезбјеђења авио-карата са два понуђача.

11. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Савјет у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Савјету за 2022. годину обавили су: Фатима Механовић - виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије (вођа тима) и Наташа Тимотија – виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

мр. сц. Фатима Механовић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Број: 06-16-1-716/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Табела I

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине

Опис	Одобрени буџет	Усклађивањ а буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процена т (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.367.000	10.500	1.377.500	1.330.621	97
Бруто плате и накнаде	1.137.000	0	1.137.000	1.106.883	97
Накнаде трошкова запослених	134.000	12.500	146.500	137.748	94
Путни трошкови	12.000	1.300	13.300	12.639	95
Издаци телефонских и поштанских услуга	25.000	-3.500	21.500	19.469	91
Издаци за енергију и комуналне услуге	1.000	0	1.000	600	60
Набавка материјала	7.000	5.000	12.000	10.785	90
Издаци за усл. превоза и горива	8.000	-5.500	2.500	2.001	80
Унајмљивање имовине и опреме	5.000	-200	4.800	4.800	100
Издаци за текуће одржавање	6.000	-4.100	1.900	1.858	98
Издаци за осигурање	4.000	-1.500	2.500	1.833	73
Уговорене и друге посебне услуге	28.000	6.500	34.500	32.005	93
2. Капитални издаци	15.000	0	15.000	8.183	55
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	9.000	6.000	15.000	8.183	55
Набавка сталних средстава у облику права	6.000	-6.000	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.382.000	10.500	1.392.500	1.338.804	96
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	1.382.000	10.500	1.392.500	1.338.804	96

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 23.2.2023. године.

Предсједник Савјета:
Небојша Попић

Табела II

Биланс стања на 31.12.2022. године

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	12.686	9.785	130
Стална средства	461.743	453.560	102
Исправка вриједности	449.056	443.775	101
Неотписана вриједност сталних средстава	12.686	9.785	130
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	12.686	9.785	130
3. Краткорочне обавезе и разграничења	155.840	96.478	162
Краткорочне текуће обавезе	26.909	4.118	653
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	128.931	92.360	140
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	12.686	9.785	130
Извори средстава	12.686	9.785	130
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	168.526	106.263	159

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 23.2.2023. године.

Предсједник Савјета:
Небојша Попић

Табела III

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	610.000	0	610.000	428.102	70
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	110.000	0	110.000	128.102	116
Новчане казне (непореске природе)	500.000	0	500.000	300.000	60
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од страних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	610.000	0	610.000	428.102	70

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 23.2.2023. године

Предсједник Савјета:
Небојша Попић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **КонкурENCIЈског савјета Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Савјет) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Савјета.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 23.2.2023. године

Предсједник Савјета

Небојша Попић